

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 "
Negyed évre . . . 3 "
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közölhetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. czégnél.

Közlemények, előfizetési és

hirdetési díjak, úgy a lap

szétküldésére vonatkozó

panaszok a kiadóhivatalba

küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek

Gromon-utca 2. szám.

A nemzetiségek.

A kérdések között, melyek a magyar államot és társadalmat egyaránt foglalkoztatják, a legállandóbb a nemzetiségek kérdése, a mellyel megbirkózni legjobb esetben csak a jövő, vagy még az azután következő nemzedék fog. De akkor is csak úgy, ha az állam és társadalom nem szűnik meg a talaj előkészítésén fáradozni, ha munkát és energiát nem sajnál ahhoz, hogy az összes Magyarországon élő nemzetiségeket megnyerjük tökéletesen a magyar államiság eszméjének.

Öszintén be kell vallanunk, hogy ebben a tekintetben még a kezdet elején vagyunk, aminek legelektársabb jele az, hogy még számos külföldi pénzzel fentartott iskola van Magyarországon, melyekben nyíltan vagy burkoltan hirdetik az irredenta tanokat, a magyar állam tekintélyével szemben tiszteletlenségre buzdítanak. Nem kevésbé elcsüggesztő jel az, hogy egyre másra szaporodnak a nemzeti célokat szolgáló pénzüzetek. Most az a politikát üzik, hogy minden földet, mely áruba bocsátatik működési körükben megvásárolnak. A czélat világos, azt akarják, hogy román kézben legyen minél nagyobb része a földnek, melyet a magyar korona országainak testétől el akarnak szakítani.

Hosszab idő, már évek óta nem hallottuk híret nemzetiségi botrányoknak. Az ablakbeverő, zászlótépő, hazug ujságcikkkel hangelalotot csináló s memorandumokban utazó politikát sutba tették a nemzetiségek vezérei. Hanem alkalmazkodván a korszellemhez, mely a közzgazdasági érdekeket toltá előtérbe, ők is gazdasági uton propagálják nemzetbontó törekvéseiket. . . . Megveszik a földet, pénzüzeteket alapítanak. Ipari és kereskedelmi vállalatokba fognak. Ezeknek keretében szolgálják az irredenta eszméket. Csendes zaj nélkül való, de annál vesszedelmesebb munka ez, mert anyagi érdekek révén fűzik szorososan magukhoz a nemzetiségi magyar állampolgárt.

Mint a képviselőválasztások igazolták, a nemzetiségi vezetők nagy része, most is a passzivitás álláspontját foglalta el. Ez bizonyítéka annak, hogy nem akarnak a jelenlegi törvényhozás keretén belül érvényesülést keresni, hanem azon kívül . . . a törvényen és hazafiasságon kívül.

Folyik tehát lankadatlan buzgalommal az aknamunka, melyhez az egész erkölcsi erőt s az anyagi erő nagyrészét a külföld szolgáltatja.

Nem szabad összetett kezekkel néznünk ezt az aknamunkát, a mely daczára a Bánffy kormány vasszigorának s a Széll kormány toleranciájának vesszedelmes mérvéből mit sem vesztett. Sem rossz szó, sem szép szó nem használ itt, csakis a tettek. A saját hadi terével kell megverni ezt az elkeseredett, oktalan ellenségét a magyar önálló államnak.

Románok, szászok, tótok, szerbek, a magyar állam polgárai, nap-nap után kivannak szolgáltatva minden téren a nemzetiségi vezetőknek, nap nap után szavak, irások és tettek oktatják őket haza és testvér-gyűlöletre.

Nagy nemzeti munka, egy második honserzés ezeket a vesszedelmes elemeket lehetlenné tenni, s az összes nemzetiségek lelkét és szívet annak a Magyarországnak megnyerni, melynek alkotmányát Deák Ferencz tervezte és Ferencz József szentesítette.

Sem erőszak, sem engedékenység nem használnak itt, csakis az állam és társadalom czéltudatos és fáradhatatlan munkája.

A bankok gazemberei.

Rengeteg gazságot jegyeztek már föl egyes pénzüzetek zsványairól, de olyan rekordot kevés ember ért el, mint Schladerer Alfréd Sopronban, az ottani építő és földhitelbanknál. És rengeteg ostobaságot, a hülyeségig menő gondatlanságot jegyeztek már föl egyes pénzüzetek igazgató tanácsosairól és felügyelőiről, de olyan rekordot sohasem értek el sehol, mint a soproniak, akik sok éven keresztül írták alá, úgy tetszik: olvasatlanul a hamis mérlegeket és még azt sem tudták, hogy a vezérigazgató elhordja a bankra bízott letéteket.

Ez a vezérigazgató több, mint alak. Ez típus, melyből akárhány van pénzüzetek élén. Ez az a típus, akiben vakon bízunk mindenek. A közönség, a társadalom, a részvényesek, no meg az igazgató tanácsosok és felügyelő-bizottsági tagok, aztán az alárendelt tisztviselői s végül a bankszolga, aki Sopronban bizonyosan teljességgel gyanútlanul és szó nélkül csomagolta be és hordta utána a vezérigazgatónak a letéti értékpapirokat.

Hát a vak bizalom, az a sötét veszedelem. Tudniillik az a vakság, melylyel meg vannak verve azok a pénzüzeti közegek, akiknek hivatásuk, hogy mindent lássanak és tudjanak, a kiknek nyitott szemmel kellene betölteni a tisztüket. Mert a mi a közönséget, a társadalmat, a részvényeseket illeti, azoknak a bizalma természetes és érthető. Hiszen ők nem is a típus föltétlen becsületességébe és csalhatatlanságába helyezik bizalmukat, hanem az egész vezetőségbe. Az igazgatóságba és felügyelő-bizottságba. Azokba a férfiakba, kik a maguk összeségében rendszerint nagy vagyont, nagy értelmet és nagy megbízhatóságot képviselnek.

Igy volt mindenestre Sopronban is. A nagy közönség az előkelő férfiak egész társaságára alapította a bizalmát és ott volt e férfiak között a polgármester is, aki ezen állásában is kell, hogy a közbizalmat bírta legyen. No és a polgármesterről kiderült, hogy öt esztendő óta nem vett részt az igazgatóság ülésein. Hanem azért aláírta a hamis mérlegeket vakon. Mi ez, ha közelebről nézzük? Egyenes bünrészesség a közben öngyilkossá lett vezérigazgatóval, bün a közönség jóhiszeműsége, a bank betevői, letévői és összes hitelzői ellen. Mert ezek mind megnézték évenként a bank mérlegeit és követeléseik biztonsága fölül nyugtatta meg őket, hogy ott látták a polgármester aláírását és a többi előkelő, köztisztviselőnek, közbecsülésnek örvendő ur aláírását, akik, ime, nem állanak helyt, mikor a közbecsült neveik köpenye alatt ellopják a vagyonukat.

Szörnyűség, hogy így, ilyen bamba egyformasággal ismétlődnek ezek a gyalázatos esetek. Ismétlődnek pedig azért, mert rendszerint hiányzik a bünök kérélehetlenül szigorú megtorlása anyagilag és erkölcsileg. Többnyire kimenekülnek a teljes felelősség alól a jó- és rosszindulatú halyék egyaránt. Egységük kötetnek és tussalások alkalmaztatnak, szóval a kelleltenél olosóbban és könyebben menekülnek a tudatos és öntudatlan bünrészesség és a bíróságok és a közönség nem szolgáltatnak elirasztó példákat.

Pedig erre volna a legnagyobb szükség. Arra, hogy fölébredjenek, hogy kötelességei és felelősségük teljes tudatára jussanak orsságszerte azok a férfiak, akik nyilvános intézetek vezetésére és kezelésének föltüyeletére mernek vállalkozni. Ez a vezetés, ez a föltüyelet bizonyos tisztességek tartatik, a mellett pedig némi jövedelemmel jár, azért török magukat érte az urak. De amennyiben tisztesség, tessék annak meg is felelni és amennyiben jövedelmet hajt, tessék érte dolgozni és meg-szolgáltatni az intézés, a föltüyelet, az ellenörzés komoly munkájával, melynek lelkiismeretes teljesítése esetén kizaratnak a soproni és ehhez hasonló aljas visszaélések.

Valahányszor effélé gazságok nyilvánosságra jutnak, mindig a pénzüzetekre vonatkozó törvényes rendelkezéseket sürgetik. Pedig az ilyen törvény nem sokat használna és viszont tartani lehetne a közérdek rovására menő egészségtelen korlátozásoktól. Az okosság, a kötelességtudás törvénye kell ide. Az használna legtöbbet. Az, hogy csak hozzáértő és gondos embereket válasszanak a pénzüzetek vezető testületeibe és hogy ezek egész erélylyel, egész becsülettel teljesítsék hivatásukat.

Fölő azonban, hogy mint a többit, ezt a soproni bank borzalmat is elfelejtik hamar és nem vonnak belőle tanulságot. Mert ha vonnának, az első jele az lenne, hogy száz pénzüzetnél néhány száz

hivatására képtelen ur menekülne a helyről, a hová nem való és menekülne a felelősség elől, ha erős, gyors példákbl látná, hogy becsukják érte és elszedik a vagyonát akkor is, ha közben ráiratja a feleségére.

Alapszabály-tervezet*)

A egyesítendő pancsovai egyesületek esetén alakítandó új egylet részére.

(Folytatás.)

a.) A Közgyűlés.

25. §. Az egyesület évenként a naptári év kezdetén rendes közgyűlést tart. Az igazgató-tanácsnak joga van, 20 tag indokolt írásbeli beadványára pedig köteles egy hónap alatt rendkívüli közgyűlést összehívni.

26. §. Az egyesület tagjai az egylet helyiségeiben kifüggesztett meghívó és írásbeli körözvény által hivatnak meg a közgyűlésre. Ezen meghívás illetve körözvény a közgyűlés határnapja előtt 14 nappal kifüggesztendő, illetve kibocsátandó a tárgysorozattal együtt. Az így összehívott közgyűlés a tárgysorozatban felvett ügyekben — kivéven az alapszabály változtatást és az egyesület feloszlását — tekintet nélkül a megjelentek számára, határoz.

27. §. A közgyűlés jegyzőkönyve az elnök, jegyző és a közgyűlés által kiküldött három tag által hitel-sítettik.

28. §. A közgyűlés elnöke a védnök, tiszteleti elnök vagy rendes elnök, esetleg az utóbbinak az alapszabályokban kijelölt helyettesei.

29. §. Közgyűlési határozatok szavazat többséggel hozatnak, — kivéve a 39. §-ban felmlített eseteket —; egyenlő szavazat esetében az elnök szava dönt.

30. §. A közgyűlésen elnöklő vezető a tanácskozást, megtartja azt a sorrendet, melyben a tárgyakat előre kihirdették; azontúl pedig sort ad azon indítványoknak, melyek a tagok által a 33. §-ban megkivánt módon és időben bejelentettek.

31. §. Minden külön indítványnál előzetesen is határozhat a közgyűlés a felett: tárgyalás alá veszi-e azt, vagy elnapolja, vagy elutasítja. Az elutasított indítvány ugyanazon közgyűlés tartama alatt újra szóba nem hozható.

32. §. A közgyűlés az egyesület ügyeiben az intézkedő hatalom, hatásköréhez tartozik tehát:

1. az egyesület évi működéséről és ennek eredményéről teendő jelentések meghallgatása;

2. az egyesület fenntartására és fejlesztésére szükséges intézkedések megtétele;

3. határozat hozatal az igazgató-tanács intézkedései ellen beadott felebbzések felett;

4. az évi költségvetés megszavazása, különösen pedig azon arány megállapítása, melyben a rendelkezésre álló jövedelmek a kitűzött czélok külön ágaira fordítandók;

5. a mult évi számadások és vagyon mérleg megvizsgálására kiküldött számvizsgáló-bizottság jelentése alapján a felmentvények megadása vagy megtagadása;

6. az interpellatiók;

7. a tisztviselőknél három (3), és az igazgató-tanácsnak egy (1) évre való megválasztása;

8. a három tagból álló számvizsgáló-bizottság kiküldése;

9. az alapszabályok esetleges módosítása s az egyesület feloszlása iránti határozat-hozatal;

10. az indítványok és a felettük való határozás;

11. védnök, tiszteleti elnök, tiszteleti tag választás.

33. §. A tárgysorozatba felvett tárgyakkal és ügyekkel össze nem tüggo, önálló indítványok — a rendkívüli közgyűlés összehívását szükségessé tevő indítvány kivételével — csak akkor tárgyalhatók, ha azok a közgyűlés előtt 24 órával az elnökségnél írásban adattak be.

34. §. Úgy a tisztviselőknél, mint az igazgató-tanácsnak választása közfelkiáltással, vagy 10 (tiz) tag írásbeli kívánságára titkos szavazás utján, realitív szótöbbséggel történik.

35. §. Védnök, tiszteleti elnök és tiszteleti tag csak egyhangulag választható.

36. §. A 29. §. alapján hozott határozatok a közgyűlésen jelen nem levőket és kötelezik.

37. §. Minden tag egy tárgyhoz csak kétszer szólhat, az előadó vagy indítványozó azonban zárószóval is élhet.

38. §. Azon határozatok, melyek az alapszabályok módosítására vonatkoznak, fogantatosításuk előtt

*) Esetleges komoly hozzászólásoknak szivesen nyitunk tért lapunkban.

jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz fel-terjesztendők.

39. §. Az alapszabályok módosítására vagy a feloszlás kimondására összehívott közgyűlésen az egyesület összes tagjai — nem számítva a pártoló-tagokat — $\frac{2}{3}$ -ának jelenléte szükséges s jogérvényes határozat csak a jelenlevők $\frac{2}{3}$ -résznél szótöbbségével hozható. Amennyiben az ily célból első ízben összehívott közgyűlésen a tagok $\frac{2}{3}$ része jelen nem volna, 14 nap múlva új közgyűlés hívandó össze, melyben a jelen levők határoznak ugyancsak $\frac{2}{3}$ szó-többséggel.

40. §. A pártoló-tagok a közgyűlésen csak tanácskozási és indítványozó joggal bírnak, szavazati joguk, cselekvő és szavazó választó-képességük nincs.

b.) Az igazgató-tanács.

41. §. Az igazgató-tanács az elnökön és tisztségviselőknél 30 rendes tagból áll. Tagja ezenkívül a közgyűlés által megválasztott védnök és tiszteleti elnök is, kik az igazgató-tanács üléseire is meghívandók.

42. §. Az igazgató-tanács minden hónapban rendes tanács-ülést tart, melyet az elnök hív egybe legalább 24 órával előbb kibocsátott körözvényen, melybe a tárgysorozat bevéendő.

43. §. Határozat hozatalra az elnökön kívül 10 tag (tíz) jelenléte szükséges.

44. §. Az igazgató-tanács ülésein rendszeresen az elnök vagy alapszabályszerű helyettesei elnökölnék. Ha azonban a védnök vagy tiszteleti elnök jelen van, ezeket illeti az elnöklés.

45. §. Az igazgató-tanácsnak a 42. §-ban megállapított ülésein kívül az elnök köteles 6 igazgató-tanácsosnak írásbeli kívánságára 8 nap alatt rendkívüli ülést összehívni. A beadványban a gyűlés tárgya megjelölendő.

46. §. Az igazgató-tanács az egyesület ügyeinek intézője, ennél fogva:

1. gondoskodik az alapszabályok keretében megállapított teendők és közgyűlési határozatok végrehajtásáról;

2. határoz az igazgató-tanács felvétele, kilépése és kizárása felett;

3. megvizsgálja a pénztárt, ellenőrzi a házi kezelést;

4. módokat és eszközöket keres az egyesület céljainak minél sikeresebb megvalósítására;

5. jelentést tesz a közgyűlésnek az évi működés eredményéről;

6. Megállapítja és a közgyűlés elé terjeszti a jövő évi költségvetését s javaslatot tesz a jövedelmek arányos felhasználására tekintetben;

7. indítványokat terjeszt a közgyűlés elé a jövő működést illetően;

8. házszabályokat készít, melyeket az egyesület helyiségében kifüggeszt;

9. megalapítja a vizsgáló bizottságot s azt működésében támogatja;

10. minden évben 4 (négy) tagú könyvtári-bizottságot választ, mely bizottságnak a könyvtárosok hivatalból tagjai. Feladata a bizottságnak, hogy a beszerzendő könyvek és lapok tekintetében az igazgató-tanács elé javaslatot terjesszen.

11. Megállapítja az általa készített ügyrend által a vagyon kezelés módját.

12. Az egyesület könyvtárainak használati módjára vonatkozólag szabályokat állapít meg s azokat a könyvtár helyiségeiben kifüggeszteti.

47. §. Az igazgató-tanács intézkedései és határozatai a közgyűléshez felelősek; a közgyűlés azonban hivatalból is felülvizsgálhatja azokat.

48. §. Saját kebléből havi biztosságokat küld ki, akik az egyesület helyiségében felmerült panaszok és rendeltetések tárgyában intézkednek és a házi kezelés ellenőrzik a megbízott igazgató távollétében.

49. §. Az igazgató-tanács üléseiről jegyzőkönyv veendő fel, melyet az elnök és jegyzőkönyvet vezető írnak alá.

c.) A tisztségviselők.

50. §. A „Magyar Közm. Egyesület Pancsován” tisztségviselői a következők: Elnök, 2 alelnök, főtitkár, titkár, 2 jegyző, pénztáros, ügyész, 3 (három) igazgató, 2 könyvtáros, 2 karmester, rendező és szertáros; ezekhez járul az esetleg megválasztandó védnök és tiszteleti elnök.

51. §. Az elnök hívja össze és a 44. §-ban említett eseteken kívül vezeti is az igazgató-tanács üléseit. Az évi költségvetés keretén belül utalványozza a kiadásokat. Rendkívüli szükségletek fedezésére 100 (Száz) K-ig utalványozhat, azonban köteles ezt a legközelebb tartandó tanács-ülésnek bejelenteni, képviseli az egyesületet, s az alapszabályok közgyűlési és igazgató-tanácsi határozatok megtartása és foganatosítása felett őrködik. Megvizsgálja a pénztárt és házi kezelést, ellenőrzi a vagyon elszámolást s minden az egyesület által kibocsátott iratot a főtitkárval vagy alapszabályszerű helyettesével együtt aláír.

52. §. Ezen teendők teljesítésében távollétében vagy akadályoztatása esetén helyettesei korszert az alelnökök, kik ilyen esetben sorszertint gyakorolják az elnök jogait és kötelességeit.

53. §. A főtitkár nyilvántartja az egyesületi működés minden ágát, kezeli és rendben tartja az irattart, végzi vagy a körülményekhez képest végzeteti az egyesületi levelezést és fogalmazási teendőket; átveszi a jegyzőktől a közgyűlések és igazgató-tanács ülések jegyzőkönyveit s gondoskodik, hogy az azokban foglalt határozatok ideje korán végrehajthatassanak. Az egyesület céljainak elérésére szükséges ügyekben eljár, a jövedelmek gyarapítására éber munkásságot fejt ki. Szerkeszti az egyesület évi működéséről szóló

jelentéseket, az egyesület által esetleg kiadni szándékolt hazafias művek szerkesztésére nézve javaslatot tesz, őri és vezeti a tagok törzskönyvét az egyesület vagyoni leltárának egy példányát; ő az egyesület pecsétjének őre, melylyel minden kibocsátandó iratot ellát és aláír. Az évi költségvetésben megállapított irodai átalány keretén belül beszerzi az irodai szükségleteket és erről az igazgató-tanácsnak számadást terjeszt elő elkészíti az igazgatókkal és pénztárossal a vagyon-mérleget. Hogy az ügymenet minden ízét ismerje, minden bizottságnak hivatalból tagja.

54. §. Működésében támogatja, akadályoztatása esetén pedig helyettese a titkár.

55. §. A jegyzők felváltva vezetik a gyűlések jegyzőkönyveit s azokat a gyűlés napjától számított 8 (nyolcz) nap alatt a főtitkárnak vagy helyettesének beszerzik s minden tekintetben támogatják azt munkálkodásában.

56. §. A három irányú működés vezetői az igazgatók:

a) A társadalmi működés igazgatója az egyesület ez irányú tevékenységének irányítója, s mint ilyen az alapszabályok 4. §-a a) pontjában kitűzött célok megvalósítása tárgyában 6 tarjleszt javaslatokat az igazgató-tanács elé s hajlja végre az ide vonatkozó határozatokat; rendet tart és felügyel az egyesület helyiségeiben s elintézi az ott felmerült vitás ügyeket és panaszokat. Őre és felügyelője az egyesület célja szolgálat, vagyon részének, melyről leltárt vezet s minden vagyon gyarapodásról a főtitkár — az irattárban levő leltár kiegészítése régett — értesíti; vezeti a házi kezelést s a pénztáros által erről vezetett számadásokat ellenőrzi. A házi kezelésben felmerült kiadásokat 100 (egyszáz) koronáig utalványozza. Felügyel azon fennálló jogi viszonyok betartására felett, melyek a fentiekből kifolyólag hatáskörébe tartoznak. Az egyesület szolgálja és egyéb alkalmazottjait közvetlen rendelkezése alatt állanak.

b) A magyarnyelvterjesztő működés igazgatója hasonló hatáskört tölt be a 4. §. b) pontja által kijelölt körben.

c) A dal-ápoló és műkedvelő működés igazgatója a 4. §. c) pontjában körvonalozott tevékenység irányítója s mint ilyen elnöke és vezetője a vizsgálati bizottságnak, melyet az igazgató-tanács megbízásából évről-évre megalakít, ő képez összekötő kapcsolatot az említett bizottság és az igazgató-tanács között.

Akadályoztatásuk esetén az igazgatók kölcsönösen helyettesítik egymást.

57. §. A pénztáros a pénz és érték kezelés minden teendőit végzi. Számon tartja és beszédi a tagsági díjakat, külön-külön számadást vezet a három működési irány bevételeiről és kiadásairól, teljesíti a fizetéseket az elnök, illetve igazgatók utalványára. Évenként január- és július hónapban bejelenti írásban az igazgató-tanácsnak a hátralékos tagokat, s minden ülésen közli a 6 hónapos hátralékosok névjegyzékét; készíti a záró-számadásokat és az igazgató-tanács utasítása szerint a költségvetéseket. Mielőtt a pénztári állomány az igazgató-tanács által megállapítandó összeget meghaladja, köteles azt az igazgató-tanácsnak bejelenteni és a többletet az ez által megállapítandó módon gyűmölösztetni.

58. §. A házi könyvtár könyvtárosa a házi kezelést vezeti; tagja a 46. §. 9. pontja alatt említett bizottságnak, s ennek javaslata alapján az igazgató-tanács által beszerzésre kijelölt könyveket megrendeli, azokról pontos jegyzéket vezet és az újabb beszerzésekről a főtitkár értesíti. A tagoknak kellő ellenőrzés mellett meghatározott órában könyveket kölcsönöz.

A népkönyvtár könyvtárosa a hasonló működést fejt ki a népkönyvtár körül; könyveket állandó lakhelyvel bíró helybeli lakosoknak kölcsönöz, végzi a lapiratos teendőket is, megrendeli azokat a pénztárossal egyetemben, gondoskodik kellő időben azok albeletbe adásáról. Az albeletkötő jegyzéket vezet, a névsort a pénztárossal közli és az olvasó teremben is ki függeszti.

Akadályoztatásuk esetén kölcsönösen helyettesítik egymást.

59. §. Az ügyész az egyesület jogügyi tanácsosa és képviselője minden peres és peren kívüli ügyben. A képvisellellettel járó kész kiadásai megtérítését és a szükséges előleget igényelheti. Minden év március és szeptember hónapjában jelentést tesz az igazgató-tanácsnak a hátralékos tagsági díjak és egyéb követelések behajtása iránt tett intézkedéseiről.

60. §. A karmester az ének gyakorlatok, dalestélyek és hangversenyek rendezője s mint ilyen a vizsgálati bizottság tagja s az igazgató-tanács távollétében annak helyettese. Megvizsgálja a működésre jelentkezők képességét s erről az igazgató-tanácsnak a 10. §. c) pontjában említett tagsági díj kedvezményben való részesíthetőségét végeztetve tesz. Ő választja ki a megtanulandó műdarabokat, javaslatot tesz a beszerzendő művekről. Utasításait a próbákon mindenki követni tartozik.

Helyettese a II. karmester.

61. §. A rendező a műkedvelői előadások rendezője, a vizsgálati bizottság tagja. Utasításai a műkedvelőkre mindenben irányadók.

62. §. A szertáros őrzője a hangjegyeknek és műkedvelői szerelvényeknek, melyekről pontos jegyzéket vezet. Köteles az énekpróbákon megjelenni és a karmester által kijelölt darabokat, műkedvelői előadások alkalmával pedig a rendező által kivánt szerelvényeket ki szolgáltatni.

63. §. A rendező és szertáros akadályoztatása esetén ideiglenesen a vizsgálati bizottság elnöke által felkért tag helyettesíti.

V. Fejezet.

Az egyesület vagyonkezelése.

64. §. A főtitkár az egyesület összes vagyonáról — az igazgatók és könyvtárosok által készített részleltárak alapján — fölértart vezet, mely a szaporodást illetően annak beállításával azonnal (az igazgatók és könyvtárosok jelentései alapján 56. és 58. §.) az apadást illetően pedig minden naptári év végén kiigazítandó. A használhatatlanná vált, megsemmisült és elvesztett vagyon-részek törlése ugyanakkor az igazgató-tanács által eszközöltetik.

65. §. Az egyesület megalakulása alkalmával az egyesület egyesületektől átvett vagyonelemek az igazgató-tanács által megállapítandó értékben, az új szerzemények pedig a vételárban veendő fel a leltárba. Az ajándékba kapott vagyonelemek beszerzését az igazgató-tanács, az ajándék-könyvek beszerzését pedig a könyvtár-bizottság állapítja meg.

66. §. Az egyesület egyesületektől átvett és fel nem használható alapvagyonok és az esetleges ilyen újak, alapítványok és hagyományok teljes értékben leltározandók.

67. §. A főtitkár az igazgatók és pénztáros közbejöttével vagyon-mérleget készít, melyben a) az aktívák közé felveendő:

1. A fölértárban felsorolt összes vagyon-részek az ott feltüntetett értékben;

2. a tagsági díj- és lap albelet-hátralékok;

3. az alapítványok esedékes kamatai;

4. az egyesület egyéb követeléseit;

5. az egyesület készpénze.

b.) a passívák közé pedig:

1. a netán előre fizetett tagsági díjak;

2. a tagok vagy mások által adott előlegek;

4.) A 2. és 3. pont alatt említetteknek már esedékes — de még nem fizetett kamatai;

5. a szerződések által előállt készpénzbeli kötelezettségeknek fennálló hátralékai;

6. minden egyéb tartozás.

68. §. Az így megállapított mérleg a főtitkár, az igazgatók és pénztáros által aláírva az igazgató-tanács által felül vizsgálandó és a közgyűlés elé terjesztendő.

VI. Fejezet.

Az egyesület feloszlása.

69. §. Az egyesület közgyűlése a feloszlást az igazgató-tanács javaslatára a 38. 39. §§-okban megállapított módon kimondhatja. Ez esetben a tagokra nézve a fizetési kötelezettség az egyesületi év végén megszűnik.

70. §. Feloszlás esetén az egyesület vagyonának azon része, mely az egyesület egyesületek tulajdonából minden további kötelezettség nélkül szállt át és a megalakulás után szerzendő összes vagyon készpénzzé teendő és ez a városi hatóság felügyelete alatt kamatosítandó, s a mennyiben 5 év alatt helyben hasonló célú egyesület alakulna, annak adandó át, ellenkező esetben ezen vidéken kulturális célra fordítandó, mi iránt a városi hatóság felterjesztésére a közoktatásügyi miniszterium intézkedik.

71. §. A „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület”-nek alapítványi tőkéje, melynek birtalója és hozamának kizárólagos élvezője fennállásáig a „Magyar Közművelődési Egyesület Pancsován”, (5. és 7. §-ok) feloszlás esetén, a már megszerzett jogok alapján a „Magyar Iskola Egyesület”-re, illetve ha ez nem fogadható el, a „Magyar Tudományos Akadémia”-ra száll, azon kötelezettséggel, hogy annak jövedelmeit ezen a vidéken kulturális célokra fordítja.

72. §. Az egyesület feloszlása után annak összes ügyiratai Pancsova város levéltárába tételnek le megörzés végett.

VII. Fejezet.

Különös határozatok.

73. §. Ha az egyesület az alapszabályokban meghatározott célját és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a magas m. kir. kormány által — amennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnek — haladék nélkül felüggesztetik s a felüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására — különbeni feloszlás terhe alatt — köteleztetik.

H I R E K.

Halottak napján.

Lehangoltság ül az őszi tájra,
Hervadás a természet bája;
Mindenütt csak merre a szem nézhet...
Szembe tűnik az örök enyészet.

November van és halottak napja
Van-e lény, hogy ne volna halottja?
Van-e család, kit az év e napja,
Kíméletből érintetlen hagyja.

Nincs! Nem lehet! hisz végesek vagyunk.
Véges elménk meg is nyugszik azon,
Hogy meghalunk; mert halni kell mindennek,
A ki csak e világra született.

Az elmulásban mifájdalom sincsen;
Miért a bánat s könnyű a szemekben?!
Feltámadunk, hisszük, a sír után
Öröklet jön az elmulás után.

Mégis, mégis mindhiába a hit...
Vissza nem jó a kit eltemetünk,
Nem nyílik meg többé a sír szája
Idővel lán feledés jó rája.

Folytatás a mellékletben.

Melléklet a „Végvidék“ 1901. évi 45-ik számához.

Mind hiába minden nagy szeretet, Ez is ép úgy mint az emlékezet Oszlik, oszlik, s az idő múltával... Kitörődnék az elhunyt sírjával.

Igy az ember, a természet fia! De ott áll résen a vallás szava Óvni, védeni a nemes erkölcsöt Felidézni multat és elődöt.

Medkondul az est harang imára... Megnépesül a holtak országa. Jön, megy a nép, rója kegyeletét... Mohos siron mécs világa ég.

Ez az ünnep, ez az én ünnepem, Idézem a multakat könnyezem. Könnyem árja enyhíti lelkemet, Abból látom az én szerettemet.

Eltársalgok így velők éjfélig, De bajaimat nem említem nekik; Nem zavarom síri nyugalmukat, Hadd viseljem magam a bajomat.

Ha azután mécs világom lángja Elfogy, mint folyt könnyeimnek árja, Búcsút mondok s ott hagyom emlékem Koszorúm a néma sírra tészem.

S vissza megyek az élet zajába... Tovább küzdni az élet bajával, Vinni, húzni az igát-mig lehet, Mig nem én is szeretimhez megyek.

A sírok ünnepe. Borult idő, hűvös őszi szél emlékeztetett halottak napján: hogy porból vagyunk és porrá leszünk. A természetet is gyászba öltöztet. A zörgő tarlóról, a megsárgult avarból mintha panaszos hang sirása zokogna füleinkbe. És mi áhitatos szívvel, könyves szemekkel zarándokoltunk a sírok szomorúságos, virág és koszoru díszben pompázó csöndes világába.

Memento mori.

És kigyultak a horpadt hantok fölött a kegyelet mécei. Szeliden libegtek-bologtak a drága hantok. Drága halottaink reátok emlékeztünk.

Személyi hírek. Bajnai Zákó Milán főispán ma délután Budapestre utazik. Mattanovich Adolf polgármester tegnap délután városi ügyekben Budapestre utazott. Távollétében Szabó János főjegyző helyettesíti.

Dr. Ruttner Sándor f. A budapesti államrendőrség detektiv-osztályának főnöke dr. Ruttner Sándor kerületi rendőrkapitány mult hetfőn hirtelen meghalt Budapesten 47 éves korában. Ez a váratlan megdöbbentő gyászhiro mély részvételt keltett városunkban, hol a nagyon is korán elhunyt kiváló férfiunk hivatalos működése mint városunk rendőrfőkapitánya a legjobb emlékezetben van még. Több mint egy évtizeden át állott rendőrségünk élén, mely idő alatt kiváló tehetsége, fáradhatatlan munkássága, élelátó szervező képessége, igazságszeretete és páratlan becsületessége az egész polgárság szeretetét és tiszteletét biztosította számára. 1896-ban a budapesti állam rendőrségénél fogalmazott le, majd kerületi kapitány és mind ilyen másfél esztendővel ezelőtt a detektiv osztlány főnöke lett, mely állásban különös ambícióval működött és meglepő sikereket ért el. És ennek a tevékeny munkásságnak a hirtelen halál véget szakított. Halála őszinte részvételt tölti el mindazokat, akik ismerték. Temetése a mult szerdán ment végbe Budapesten teljes gyászpompával és igaz részvét mellett. Nyugodjék békében.

Elutasítva. A város közigazgatási bizottsága Mattanovich Adolf polgármester elnökle alatt mult szerdán tartott ülésében elutasította Theodorovits Sz. kereskedőnek a „Pancsovai Népbank“ palotájának tervezete ellen közbetevett felfolyamodását és jóváhagyta a tanács első foku határozatát. Most már vigan folyhat az építkezés, mely különben sem szűnne.

Jubileum. Ma ünnepli a helybeli ag. hitv. evang. egyház két kiváló s érdemdús tagjának az egyház érdekében 45, illetve 50 éven át kifejtett áldásos működésüknek évfordulóját. Huber János 50 éve presbytere s felügyelője, Voltman Ede pedig 45 éve presbytere az egyháznak. Ez alkalomból az ag. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz, mely után a két ünneplőt tisztelendő Schwalb György lelkész úr fogja a presbyterium s. egyház nevében üdvözölni s nekik az egyház szerény ajándékát átnyújtani. Este az ünneplők tiszteletére a „Trombitás“ szálloda éttermében társas vacsora lesz. Tegnap este az ag. hitv. ev. egyházi dalárda a jubilánusokat lampionos-serenáddal tisztelte meg.

A továbbképző tanfolyam. A „Gromon Dezső magyaryelvető egyesület“ továbbképző-tanfolyama e héten, f. hó 9-én, szombaton este 5 órakor nyitattik meg az áll. polg. és felsőker. isk. díszteremben. A megnyitó előadást Dózsa Imre, az egyesület igazgatója tartja „Görmegyei képek“ czimén. Ezen élvezetes és tanulságos előadások látogatására újból felhívjuk ifjú hölgyeink figyelmét.

Halálozás. Pavlicsek Venczel, nyugalmazott polgári iskolai tanár hosszú szenvedés után 69 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután ment végbe a tanügyi férfiak, közös hadseregbeli tisztikar és nagyszámú intelligens közönség részvétele mellett. Pihenjen csendesben.

Városi küldöttség Budapesten. A város és az állam közti helypénzszedési pörben kiküldött deputáció ma indul Budapestre. A küldöttséget, melyhez

városunk főispánja is csatlakozik, Mattanovich Adolf polgármester vezeti. Tagjai dr. Karattur Arthur városi főjegyzés és Bogoszávljevics Vlasztimir városi tanácsnok.

Szölobirtokasaink figyelmébe. Halász Lajos szölobirtokos és borászati felügyelő november hó 8-án d. e. 10 órakor a városháza nagytermében előadást tart. Ez alkalommal az érdeklődőknek minden kívánt vagy felvetett szakkérdésekre a szükséges felvilágosítást szívesen megadja. Szölobirtokosaink figyelmébe ajánljuk a rendkívüli tanulságosnak ígérkező előadást.

Mi lesz a téli kikötővel. Ide-oda egy évre lesz annak, hogy a Temes téli kikötője érdekében felterjesztés ment a miniszteriumhoz és mindaddigél semmi bir. Ha figyelembe vesszük azt, hogy Belgrádban is épül most egy téli kikötő, mely mindenestre kényelmesebb lesz mint a zimonyi, akkor nagyon is előtérbe lép a pancsovai téli kikötőnek rendezése, hogy ezáltal megakadályozzuk a magyar hajóknak szerb kikötőkben való áttelelését. Nem járhatna el a ma induló városi küldöttség ezen fontos kérdésben is?

Kérelmem Pancsova város tisztelt polgáraihoz! Városunk törvényhatósága nagy anyagi áldozattal az önkéntes tűzoltóegyletnek otthont épített. Ezen tűzoltó-laktanya a város tulajdona, melyet a város a tűzoltóegyletnek 15 évi használatra átengedett. Ezen épület, melynek felállításáért évek hosszú során át küzdöttünk, immár készen áll s az egylet a közel jövőben be fog abba költözni. Hogy ezt mielőbb elérhessük, első sorban föltétlenül szükséges, hogy az őrség s felszerelések helyiségei a legszükségesebb butorokkal el legyenek látva, hogy az őrség rendszerezhető legyen s hogy a tűzoltóság alapelveinek: mindenkor munkára készen s minden tüz eset legyőzésére elég erősnek lenni, megfelelhessünk.

Ezen tűz őrség által meg adva a lehetőség arra, hogy a tűznél nagyobb erő legyen központosítható, úgy hogy emberi számítás szerint a tűz nagyobb mérvet nem ölthet, mert ez gyors, cséltudatos s erőlyes közbelépéssel meg lesz gátolható.

Nem szükséges tisztelt polgártársainknak önzetlen s humánus egyletünk fontosságát s jelentőségét külön megmagyaráznunk s azt szíves pártfogásukba ajánlani. Tudjuk mi, s meggyőződöttünk hogy városunk polgárai egyletünk 30 éves fenállása óta mindig készséggel segélyezték, ha erre került a sor, önkéntes tűzoltó-egyletünket.

Tűzoltóink nevében s megbízásából azon kérelem járulunk tisztelt polgártársaink elé, ne utasítsák el kiküldöttünket, s járuljon kiki adományával fentjelzett czél megvalósításához. Az adományokat nyilvánosan nyugtáznunk fogjuk s a jószívű adakozóknak ezen jelgelével: „Bátran közreműködni a jövőben is embertársaink java s élete érdekében“ mondunk szíves köszönetet.

Meg vagyunk győződve, hogy városunk polgárai a tűzoltókat, kik éjjel-nappal, szép és zivataros időben, eső s hóban embertársaik vagyónak s életének megmentése érdekében saját egészségük s életük kockázatásával is készek bátran s rendületlenül felvenni a harczt a romboló, pusztító elemmel, szívesen fogják tehetségük szerinti segélyezni.

Kérésünket a tisztelt polgártársak jóindulatába a legmelegebben ajánlvá, maradtunk.

Pancsova 1901 november 1-én.

polgártársaink szolgálatára készséges

Pancsovai önkéntes tűzoltó-egylet.

Verseczi mükedvelők Pancsován. Jövő vasárnap nov. 10-én a verseczi mükedvelők clubja városunkba jön, hogy itt a róm. kath. nögyelet javára a közkedvelt komikus operettet „A madarász“t előadják. Ezen darabot a versecziek odahaza okt. 10-én adták zsűfőlásig telt haz elött. De mint a verseczi lapok írják, teljes mértékben meg is érdemelték a közönség elismerését, mert a mükedvelők-társasága valóban kitűnő erőkből áll. Mi teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy városunk mükedvelők közönsége is teljes mértékben fogja a versecziek szívesességét s művészetét méltányolni s elismerőket tömeges megjelenésökkel is dokumentálni fogja.

Tanítógyűlés. Csütörtökön, f. hó 7-én a Dél-magyarországi tsnítóegylet pancsovai fiókja városunkban a városháza nagy termében d. e. 10 órakor tartja őszi közgyűlését. A gyűlés több tárgyai: Elnöki évi jelentés. A tanító tekintélye, előadó Zagajcsán János, r.-ujfalui közs. tanító. Nemzetiségek a politikában, előadó Györgyevics Miklós seferkerini közs. isk. ig. tanító. Az alapszabályok módosítása, előadó Szto dola Pál, pancsovai áll. tanító. Az új „Gondnoksági utasítás“ előadó Lam brecht Péter pancsovai áll. tanító. Folyó ügyek.

Követésre méltó példa. Schidek Gusztáv a t. almási állami iskola igazgatója e napokban meglátogatta Dózsa Imre Gromon Dezső magyaryelvető egyesületi igazgatót, hogy tőle a beálló tél folyamán felnötteknek rendezendő magyaryelvi tanfolyam szervezése s vezetése tárgyában tanácsot kérjen. Dózsa I. igazgató a hazafias tevékenység felett való örömeinek kifejezése mellett szívesen közölte az ily nemű tanfolyamok körül szerzett tapasztalatait, s megígérte az egyesület erkölcsi támogatását. A hasznos s a mellett hazafias mozgalom megindítója T. Almáson Schidek Gusztáv igazgató úr, kinek érdeme annál nagyobb, mert T. Almáson elnémetesed-ít magyarok visszahódításáról van szó. Vajha a szép példát a többi községek is követnék!

Tolvaj szélhámos. Vakmerő család köröz rendőrségünk. Wikel Ernő név alatt vagy két hét előtt fogadott lakást egy magát magániszttviselőnek mondó egyén Braun fogház őrmesternél. Nevére számos

megrendelés és postautalvány érkezett csemege szőlő ért. Fodor József postafelügyelőnek feltűntek ezek a szőlő megrendelések, melyek egy a „Budapesti Hirlapban“ megjelent hirdetés alapján történtek. Miatán gyanusnak tetszett neki a dolog jelentést tett a a rendőrségnél, hol időközben Braun Ede ügyész-ségi díjnak részéről is történt lopás miatt följelentés. Braun és Wikel ugyanis szobatársak levén, csütörtökön éjjel mulattak. Jókudvűen tértek haza éjfél felé, hol mindketten lefekültek Braun rögtön elaludt. Reggel arra ébred fel, hogy lakótársa bucsuzás nélkül eltűnt az ablakon át. Vele együtt azonban eltűnt Braunnak 56 koronája, egy ezüst dohány szelenczéje és egy arany gyűrűje is. A kettős feljelentésre köröz-teti a rendőrség, az eltűnt csemege szőlő-szállítot, kinek neve valószínűleg ép oly kevés lesz igaz tulajdona mint a magával vitt pénz és halmik.

A delvidéki országos színi-kerület választmánya holnap november 4-én Verseczen Ró uay Jenő elnökle alatt választmányi ülést tart, melyre Feymann Gyula ügyvéd, választmányi tag, mint a pancsovai színbizottság-elnöke Verseczre utazik. Ez év folyamán a délmagyarországi színi-kerület színtársulata városunkban működni nem fog; jövő 1902 év szeptember havára lett városunkban működési ideje beosztva.

A kilenczedik osztályorszájáték Sohase volt szerencsére olyan nagyon szükségünk mint most. Nagyon időszerű tehát a m. kir. osztályorszájáték kilenczedik sorsjátékának beköszönte. Már nem új intézmény hazánkban az osztályorszájáték, hiszen nyolcz sorsjátéka megkedveltette népszerűvé, sőt egyes-nen közzsükséggő tettek. A most kezdődő IX. osztályorszájáték első osztályára szőlő sorsjegyek már kaphatók. Ennek az osztálynak húzását az idén november 21. és 22-én tartják meg.

„Ermeléki első szölobirtványtelep“ Nagy Gábor (Nagy Kágya) hirdetését a t. cz. olvasókö-zönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Hirdetések.

659. szám k. v. h. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. és 120. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az antalfalvi kir. járásbírósnak V. 393/3 1900. számú végzése által Gutoilig és Dick budapesti lakos, javára, Dr. Aczél Sándor ozorai lakos ellen 64 kor. tőke ennek 1897. évi augusztus hó 25 ik napjától járó 6 % kamatai, — 1/3 % váltó-díj, — eddig összesen 41 kor. 80 fil. perköltés 2 kor. árverési kitézési követelés erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 724 koronára becsült különféle bútoreműskből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvi kir. járásbírósnak Polg. tenti sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, Ozorán adós lakásán leendő eszközlé-sére 1901. évi november hó 7-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándé-kozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legfőbbt ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván, 1901. évi október hó 24-én.

Günies Béla, kir. bír. végrehajtó.

Korszakalkotó találmány a légszeszvilágítás terén a „Nappfényégő.“

A mai kor legerősebb izzófényégője, mely hivatva van a villamos ivilámpákat helyettesíteni. Főelőnye: Kevés fogyasztás mellett a legmagasabb világítóerőt elérni, s így fentjelzett égők minden tekintetben megfelel. A „nappfényégő“ 200 gyertyafénynyel világít, s így négy-szer olyan erős világító képességgel bí-mint a mai napig ismert legjobb izzófény-égők. (pld. Aueregők). Hengerek (czilinderek) törése ki van zárva, s így az izzótetek (há-risnyák) tartósabbak. Az égők új és szabá-lyozható szerkezetük alapján fényerejükből nem veszítenek.

Kiváló tisztelettel Világítási és vízvezeték berendezési vállalat részvénytársaság Szeged.

Kizárolagos főképviseletük: MAYER FERENCZ fiai uraknál PANCsoVA.

TÜDŐBAJOK GYÓGYITHATÓK!

(Krónikus kafarrhusok és tüdővész.)

Statistikai feljegyzések szerint Németországban a tüdőveszesek száma körülbelül 1¹/₂ millió, melyből évente körülbelül 180 000 ember esik áldozatul. A magyarországi statisztika pedig ennél még borzasztóbb képet tár elénk. Még rövid idővel ezelőtt mindenkit, kit ezen borzasztó betegség megérintett, menthetlenül elvesztettek tartottak és csak az utóbbi években nyertük azon meggyőződést, hogy a gyógyulások nem is oly ritkák. Minden esetre kedvező viszonyok és körülmények szükségeltettek a gyógyulás eléréséhez, feltétlenül az akár a beteg szervezetének, akár pedig a célravezető gyógy-mód alkalmazásának követelménye.

Azon kérdés, hogy a tuberculózis ragadós-e, sokáig vita tárgyát képezte. Ujabb időben azonban azon eredményre jutottak, hogy a betegség magában véve nem, hanem az arra való hajlandóság a gyermekre átszármaztatik: azaz hogy a szervezeti filák örököltetnek át, mi által a fertőzés kóli állapot kap. Világos tehát, hogy a fertőző anyag oly ágyban vagy ruházatban található fel, melyben előzőleg egy tüdőveszes egyén halt el, igen könnyen átszármazthatik annak gyermekeire, különösen ha azok öröklött szervhibák következtében már hajlandósággal bírnak. Azért is szükséges a beteg által használt helyiségeket, nemkülönben annak köpöttét az orvos által adott utasítás szerint gondosan fertőtleníteni.

Es mégis, ha más védelezközünk a fertőző kór ellen nem volna, az emberiség nem 1/2 része pusztulna bele, hanem összessége, mivel naponta, hol a levegő, hol pedig a táplálék útján veszi be a tüdővész bacillusait.

A szorgos figyelő, ha nem is orvos, tapasztallatja, hogy a természet talán utat nyitott arra, hogy majdnem minden, a szervezetre káros befolyást ellensúlyozni, sőt csírájában elfojtani képes.

Példa rá az égetett seb, melynél a természet egyszerű gyógyhatánya alatt oly anyag képződik az elhalt és újból fejlődő szövetek által, hogy az oly védőpajzst képez, melytől maga az orvos-domány sem volna képes oly célszerűen alkalmazni. Mert a természet a káros hatányokat csodálatosképen kiválasztja és kiküszöböli a szervezettel és pedig izzadság útján vagy gyomor és belek útján, avagy a vesékén át. Csodálatos volna tehát, ha a szervezet nem bírta a tüdővész bacillusaitval megküzdeni. Es bír is megküzdeni.

Tudvalevő dolgot, hogy azon helyen, hol a légszomszomszágban a tüdővész bacillusai — az úgynevezett bronchiákra — oszlik, melyek a tüdőbe vezetnek és egy-egy tüdő-kötszövetet a tüdőt alkotják, — fekszik két mirigy: az úgynevezett bronchialis és a tüdőmirigy, melynek működéséről és feladatáról az orvostudomány sokáig nem volt tisztában. Most azonban dr. Hoffmann tanár vizsgálataiból már tudjuk, hogy azok egy „speciális nedvet” választanak ki, mely nedv a fertőző csírákat, s így a

tüdővész bacillusait is, mely még mielőtt a tüdőbe érve, ott romboló hatását kifejtené, tönkre teszi. Már most oly egyenlő, hol ezen mirigyek öröklött, avagy veleszületett gyengeség, nemkülönben fizikai hatányok által működésükben gátolva vannak s az által a szükséges nedvet elegendő mennyiségben kiválasztani nem képesek, hozzá még az is, ha a tüdő akár meghűlés, por vagy bármely más idegen anyag behatása által megtámadva van, mi által ellentétlenség gyengült, meg van könnyítve a tüdővész bacillusainak a tüdőbe való behatása s így előbb-utóbb kifejezheti romboló hatását: a tüdővész kifejlődését.

Mint láttuk, a két tüdőmirigyből kerül ki azon nedv, mely tönkre teszi a tüdővész bacillusait. Miután pedig az emlös-állatokban is feltalálhatók ezen mirigyek és ugyanazon feladatot teljesítik, mint az emberi szervezetben, ebből kifolyólag kísérleteket tettek ilyen anyagot mesterségesen oda vezetni, a hol arra a szervezetben szükség van és ez által gyógyulást közvetve létre hozni.

Miután a tudományos kutatások ezirányban eredményesen igazolták fentebbi feltevést, nagyban készítették ezen nedvet és „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”-ezimén forgalomba hozták. Mindezen állítások lentebb igazoltatnak a leghevesebb orvosok által, kik leginkább foglalkoztak tüdőbetegség gyógykezelésével. Ez azonban csak egy része a nagy eredményeknek.

Még az esetben is biztos győzedelményt tudunk idézni a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” használatával, midőn a kór már előrehaladott állapotban van. Ugyanis a tuberculotikus gyuladósos gözök olyatén módon gyógyulnak, hogy a további tuberculotikus táp elfojtatik és maga a szervezet betokolja a már meglevő tuberculotikus gözözt egy mérsékelttel, melyet maguk a véredények készítenek. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a természet is mily nagy gyógyhatány akkor, midőn a kór elvezeti hatalmi fölényt a szervezeten. Mindezek után joggal nevezhető a dr. Hoffmann-féle Glandulen a természet gyógyhatányának, a mennyiben a természet segít a kór-és kórnemző anyag ellen való küzdelemben; az által, hogy új erőzt hozza, hogy a kórral megküzdvé, azt legyőzve.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”, mint az egészséges állati szervezetnek része, teljesen ártalmatlan, míg sok más szer (vegyi szer), melytől a tüdővész elleni szert ajánlanak, több-kevesebb erős mérgek és ezen hatásokban legálább annyira ártalmasak az emberi szervezetre, — anélkül azonban, hogy a tüdővész gyógyítanak, — mint maga a tuberculotikus bacillus, a mennyiben biztos gyomorjajokat idéznek elő s ez által csak a szervezetet gyengítve, elősegítik a tüdővész rohamos kifejlődését.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”-nél különösen kiemelendő azon tény, hogy bármely gyógyszerrel adagolható, mert egyik a másikat működésében nem gátolja. Nem okoz semminemű megterheléseket, a mi azonban ne indítson senkit arra, hogy a kezelő orvos elöl annak használatát eltilkolja. Mert ez nem kuruzsló szer, melyet a tudományos világ előtt titkolni kell. Sőt az orvos uraknak egy egész fűzet tudományos értekezlet és bírálat áll rendelkezésre ezen szerről. Az egész szer nem áll egyébből, mint a zsírtalanított, megszártított és por alakká készített egészséges juh-bronchialis mirigyéből, mely tejszúrral comprimalva, tablettá alakban jön a forgalomba. Mindegyik tablettát 0.25 gramm súlyú és tartalmaz 0.05 gramm porrá zúzott bronchialis-mirigyet (Glandulen), mely 0.25 gramm friss mirigyanyagnak és 0.20 gramm tejszúrnak mint vivőszereknél felel meg.

A ki ezen szert orvosi receptre (vény) nélkül a gyógyszerárban kéri (majd minden gyógyszerárban kapható), figyeljen arra, hogy olyan ívegben kaphja, mint alantí rajz mutatja, mivel már megkísérlették más szerrel, hasonló névvel hamisítani és forgalomba hozni. Ilyen hamisítványokat — mint az egészséges ártalmakat — a legerélyesebben vissza kell utasítani. A hol esetleg a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” nem kapható, ott forduljanak a gyár főeljárásújához: (Török József gyógyszerész, Budapest VI., Király-utca 12.), kinél gyári árban beszerezhető. Megrendelésnél célszerű az összeg előleges befizlése.

Ara egy ívegnek 100 tablettával 5.50 korona

50 3.

Figyeljen ezen védjegyre.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” csak ilyen ívegben jön forgalomba, mint ezt a minta-rajz mutatja.

Dr. Hoffmann utóda
vegyi gyára.
Meerane, (Szászországban).

Kezelő orvosok nyilatkozatai.

Orvosi bizonylatok:

Dr. Dosing Hermeskeili kerületi orvostól. Kívánatára készítem kijelentem Önnek újabban, hogy a „Glandulen” szerével elért sikerekkel felelt meg vagyok elégedve. Valamennyi betegségi symptomák szűnőfélben vannak. A hőmérsék a normalisra visszaszállt. A köhögés megszűnt. Hörgi légzés ez idő szerint már nem diagnosztizálható.

Dr. Braun Herbsheimi orvostól. Az Ön „Glandulen” tablettáit ma kezes rekedség és köhögés ellen igen jó eredménnyel használtam. Kellemetlen mellékkörülmények soha sem léptek fel. Azokat adott esetekben mindig használni fogom és kártársainknak is a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Heusmann Cansesi (Riviera) orvostól. A „Glandulen”-szer igen hatásos gyógyszernek bizonyult tüdővész és tüdőkafarrhus esetében. Alkalmazása mellett egyhamar szűnik a láz, az éjjeli izzadások elmaradnak, az étvágy feltűnően javul és a köhögés által zavart éjjeli nyugalom helyre áll. Ezen gyógyhatány ez idő szerint az egyedüli orvosszer a tüdővész gyógykezelésénél.

Dr. Kohn F. gyakortó orvostól Bécs. Már az első 100 Tablettá használatát után megkezdtem változik a körkép. A köhögés enyhébb. A hörgi légzés sokkal ritkább és gyengébb. Általános állapot jobb, az erők gyarapodóban és további két hónap letorgása után legnagyobb örömmre a beteg egészen helyre volt állítva. Köhögés és köpödek egészen megszűnt. A hörgi légzés szintén elmúlt. Tuberculotikus bacillus az egész szervezetből eltűnt. Éjjeli izzadás és lázmentes állapot. Testsúly 6 kilogrammal gyarapodva.

Dr. Wicke Wüsteseibersdorfi. Egy tanító neje-nél, kinek kifejezetten tüdőveszes beszűkületés, lesoványodás, éjjeli izzadás és köhögést tapasztaltam, 30 napig „Glandulen”-t adagoltam és a nő állapota feltűnően javult, úgy hogy teljesen jól érzi magát. Súlyban egy hónap alatt 4 kilogrammot nyert.

Dr. Hellberg O. Hudiksvallban. (Svédország.) A Dr. Hoffmann-féle „Glandulen”-tabletták a legjobb és ugyszólván az egyedüli gyógyszer tüdővész ellen, mely a betegséget biztosan megakadályozza és gyógyulást okoz.

Dr. Wallot Rockenauban. Szívesen igazolom, hogy a „Glandulen”-tabletták használatát által magamat állandóan jól éreztem és mindennemű katarhustól ment maradtam. A szer ártalmatlan voltól is meggyőződtem.

Dr. Budacek, Güreinban. Két betegemnek rendeltem az Ön „Glandulen”-jét és 8—10 nap után elvesztették tüdőkafarrhusukat. A „Glandulen”-kúra igen bevált különösen annak kellemes adagolása által.

Dr. Poliak, Königsbergben a/E. „Glandulen”-tablettáit egy jobb oldali tüdőveszes beszűkületés esetében alkalmaztam, mely betegnél előzőleg Creosot adagoltattott egy másik orvos, de minden eredmény nélkül. Ezen tabletták használatát mellett a beteg nő határozottan javult.

Dr. Habermann, Magdeburgban. Az Ön „Glandulen”-tablettáit a tüdővész különféle súlyos eseteiben használtam és arról győződtem meg, hogy azok az eddigi ily belső szeretekt határozottan felülmúlják és eredményeiben a hatásuk feltűnő.

Dr. Percy Newell, Crowborough, (Anglia.) Igen örvendek, hogy „Glandulen”-jéről csak jót mondhatok. Es egyetértek többi kollegáimmal abban, hogy jelenleg ezen szer az egyedüli a tüdővész ellen.

Dr. Sarlat Bernsteinban. „Glandulen”-tablettáit kezdő tüdővész esetében igen hatásosan alkalmaztam, úgy hogy teljes gyógyulást értem el velök.

Dr. Becker Jannowitzból. Aes kötelességemnek tartom bizonyítani, hogy „Glandulen”-tablettáit feleségem krónikus tüdőkafarrhusánál igen jó eredménnyel használtam, úgy hogy az folytatódó használat mellett állandóan jól érzi magát.

Szoognamiglio G. és Meyer V. tanár urak Nápolyban. A tüdővész 31 különféle eseteiben, hol előzőleg már többféle gyógymód eredménytelenül alkalmaztatott, kísérletek tettek a „Glandulen”-tablettákkal és az eredmény igen hatásosnak bizonyult. A betegség tünetei, mint láz, köhögés, éjjeli izzadás, köpödek, étvágytalanság stb. lassanként megszűntek, úgy hogy a betegek időről-időre, mint felgyógyultak elbocsáttattak.

Dr. Güther József, Duna-Szekesön. Két betegem — mindkettő tüdőveszes — három hónap óta használják a „Glandulen”-tablettáikat és az eredmény valóban

meglepo. Hat hét óta a tuberculosis bacillusok a köpöthben fel nem találhatók. A betegek testsúlyban egyre gyarapodnak. Az étvágy javulóban és a betegek rendkívül jól érzik magukat. Sem éjjeli izzadás, sem mellzsúrás jelenségei nem mutatkoznak. Köhögésnek is csak nyoma. Mindkét tüdőveszes peyühűdsége és a jellegzetes hörgi lélekzések elmúltak. Ep oly jól érzik magukat a többi betegem, kik rendelkeztem szerint a „Glandulen”-tablettáikat hosszabb idő óta használják. En részemről tüdőbetegségeik eseteiben a „Glandulen”-t csak a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Fragner, Frühbuss. Baces megkeresésére a „Glandulenre” vonatkozólag értesíthetem, hogy az Ön által czimemre beküldött próbatábláskákkal kielégítő eredményt értem el. Az általános állapot betegemnél szem látomást javult. Különösen javult azok étvágya.

Dr. Andreas Károly, törvényészi és kerületi orvos Arnfelsben (Stájerország.) 200 „Glandulen”-tabletták elhasználása után gyógykezelesem alatt álló phthisisben szenvedő betegemnél az éjjeli láz és köhögési inger jelentékenyen alább hagyott. Ot héttel később értesít engem betegem, hogy öt íveg elhasználása után feltűnően jól érzi magát és hogy küldjek neki újból „Glandulen”-tablettáikat. Ezen örvendetes tény készít engem arra, hogy folytassam a „Glandulen”-kúra használatát.

Dr. Glass, Budapest. „Huszonhét éves betegem, ki már 3 esztendeje gőre-phthisisben szenved és tablettáit használja — gyógykezelesem mellett — meglehetősen jól érzi magát. Sokkal jobb szímben van, testsúlyban is gyarapodott és igen jó étvágyának örvend, mely körülmények ezelőtt, mielőtt kezeltem, fenn nem állottak.”

Dr. Engel, Niedergergeonthal (Csehország.) „Glandulen”-tablettáit egy nőnél vettem használatba, kinek kezdetleges tüdővész tapasztaltam. Három íveg elhasználása után igen kielégítő eredményt értem el betegemnél.

Dr. Schützenberger, Duna-Földvár. A czimemre beküldött „Glandulen”-tablettákkal igen kedvező eredményt értem el betegemnél.

A fenti másolatok azonosságát az eredeti levelekkel Kühn Vilmos Ernő kir. közjegyző, Meerane (Szászország), hitelesen bizonyítja.

Csődtömegeladási hirdetés!

Vb. Schweizer J. pancsovai férfiruha-szabó és ruhakereskedő cég csődtömegének alulírott tömeggondnoka a csődválasztmány-nak 1901. évi október hó 22-ik napján hozott határozata folytán ezennel közhírré teszi:

A csődtömeghez tartozó és a) a csőd-leltár 2-324. tételei alatt összeirt kész férfi és női ruhaárúk, valamint különféle posztó-, vászon- s rövidárucikkék, nem különben a bőlti felszerelvények, a mely összes tárgyak beszerzési ára ... 22742 K. 86 fill.

leltári becsértéke pedig ... 13277 K. 91 fill. b.) a csődleltár 325-345 tételei alatt összeirt házibutor-neműek és konyhaberendezési tárgyak, a mely b.) alatti cikkek beszerzési ára ... 785 K. — leltári becsértéke pedig ... 376.50 K. nyilvános ajánlati verseny útján eladatnak.

1. Kikiáltási ár a becsérték vagyis 13277 K. 91 f. és 376 K. 50 fill.

2. Ajánlattevő tartozik 1 kor. bélyeggel ellátott, zárt írásbeli ajánlatát legkésőbb 1901. évi november hó 16-ik d. u. 3 óráig alulírott tömeggondnoknak átadni.

Az ajánlathoz az ajánlott vételár 20 %-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban csatolandó s benne kitüntető, hogy a fenti a), b) avagy mindkét csoport-tárgyakra vonatkozik.

3. Szóbeli vagy később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

4. Az ajánlatok felett a csődválasztmány 1901. évi november hó 16-ik napján d. u. 4 órakor dönt s jogositva van valamennyi ajánlatot visszautasítani.

5. Az ajánlat az ajánlattevőre azonnal, a választmánya nézve pedig annak jóváhagyásától függőleg kötelező.

6. A vételár a választmány jóváhagyó értesítésének vételétől számított 8 nap a III. foku illetékekkel együtt tömeggondnok kezéhez fizetendő, minek megtörténte után az árú a vevőnek tulajdonjogilag átadatik.

7. A fizetés esetleg a választmánynál kötendő külön megállapodás után kellő biztosítás mellett részletekben eszközölhető.

8. Az eladott árúk csak a vételár teljes befizetése után mennek át a vevő tulajdonába, de vevő köteles azokat a fenti 8 nap alatt átvenni.

9. A csődválasztmány az árúk minősége és mennyiségért felelőségét nem vállal.

10. Ha vevő a kikötött vételárt a kikötött időben le nem fizetné, bánatpénzét elveszti és a ő költségére és veszélyére új ajánlati verseny fog megtartatni, a mely esetben az esetleges kárért minden vagyónával szavatolni tartozik.

Az árúk és bútorok naponta ünnep — és vasárnapokat kivéve d. u. 2-3 a tömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők.

Pancsován, 1901. évi október hó 23-án.

Dr. Pentia Péter,

ügyvéd
csődtömeggondnok.

1-1

Hirdetés.

Az Osztrák-magyar banknak helyben újonnan felállított fiókjintézete 1901. évi október hó 28-án a Klastrom és Iskola utcái sarok ház földszintén levő helyiségekben megnyitott. Az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 2 óráig állapítottak meg.

A fiókjintézet üzletköre kiterjed:

- a) bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámítására,
- b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- c) váltóelfogadványok bizományi beszedésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
- d) a giró-forgalomra,
- e) bankutalványok kiállítására a két főintézetre és valamennyi bankfiókjintézetre,
- f) kölcsönképes értékpapírokra való kölcsönzésre,
- g) egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- h) mindennemű értékpapírokhoz tartozó szelvényivek bizományi beszedésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető.
- i) az elővételi jog bizományi gyakorlására és értékpapírokra teljesítendő befizetésekre, valamint konvertálandó kötvények kicserélésének eszközzésére,
- k) értékpapírok és érmék bizományi vételére és eladására,
- l) külföldi helyekre szóló checkek és utalványok bizományi beszerzésére,
- m) létetek átvételére a bécsi vagy budapesti főintézethez való beküldés céljából,
- n) aranyrudak, valamint aranyfövény és aranypor, továbbá külföldi és kereskedelmi arany-érmék beváltására meghatározott áron,
- o) bankjegyeknek és a koronaérték érmeinek beváltására.

Az Osztrák-magyar bankkal való üzleti közlekedésre megállapított kimerítő határozmányok a fiókjintézet által kívánatra díjmentesen szolgáltatnak ki.

Pancsova, 1901. évi október hó 26-án.

Osztrák-magyar bank
Pancsovai fiókjintézet.

3-2

(Férfiak ingyen kapnak)

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amer'ka. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Szülőoltványok

szokványminőségben. 20-3
A legkiválóbb 4-2 hor- és esemegefajogban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő süvénynövénny. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmi-féle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendezési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltnak, melyek minden-20-2 kinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szülőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelylud.

TROPON

a legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON

Ötszörte táplálóbb, mint a hús, melynek legfontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza. növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, sieteti az üdülők megerősödését.

TROPON

megbecsülhetetlen mindama betegségekben melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.

TROPON

nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, a kik vérszegények, köszvényesek, fűdő-bañosok, cukorbetegok és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendszer étellekkel való eáplálkozást leheté lenné teszik.

TROPON

nemesek a legjobb, hanem a legelősebb fehérnyekészítmény is. Ára: 100 gramm

TROPON

1 kor. 20 fillér, 10-6

TROPON

kapható minden gyógyszerárban.

TROPON

10-6

TROPON

10-6

TROPON

10-6

HIRDETMEÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (IX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1901. november hó 21. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tár, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi november hó 3-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

1-1

Végzés árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Maging Antal oppovai lakos javára 134 k. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. t. cz. 144. §-a alapján s 146. 185. §-a értelmében **Lekies Alexa és Laja Paja** tkvi tulajdonosok illetve **Matics János** késedelmes vevő oppovai lakosok ellen az oppovai községben és a 1400 sz. tkvben foglalt: 1.) 359 sz. ház és 207 □-öl házhelyre 560 kor. 2) 385 hr-z. 92 □-öl kertre 54 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova községében 1901. évi november hó 29. napjának d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban, mint Oppova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1) Kikiáltási ár a becsár.
  - 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is elfog adatni.
  - 3) Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 56 kor. 5 kor. 40 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60 t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni. Matics János késedelmes vevő ezen árverésen mint árverelő részt nem vehet.
- Pancsován, 1901. évi október 18-án.

Medzihradzsky,
kir. t. bír.

A sztarcsovai utcában levő

45. sz. ház

szabad kézből eladó.

Föltételeket

Petkovics Száva ny. tanító,

Török-utca 6. sz. a. ad.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Az őszi és téli idényre.

Legnagyobb választék női divat-ruha-szövetekben, Kasan, stájer Loden és blouz-flanellekben.

Selyemszövetek minden válfajban.

Továbbá: menyasszonyi kelengyékhez és házi szükségletre Damast asztalkészletek, kávé-terítékek, ágytakarók és asztalterítők, szövet- és csipke-függönyök, Stóres fali-, Sopha- és futó-szőnyegek leggyazdagbb választékban.

Rumburgi Creas és Irországi vásznak

a leghirnevesebb gyárakból. — Mosható **DIVAT-BARCHENT ÉS TENNIS-FLANELLEK.**

Raktáron vannak **Schroll Benedek fia** hírneves felhíváson-gyárának összes készítményei u. m.:

CHIFFON, CRETON, CÖPER, GRADL, BATIST, INLEET, (NANKING) SCHNÜRL ÉS PIQUÉ-BARCHENTEK.

A legolcsóbb szabott árak mellett ajánlják a város és vidéke n. é. közönségének

Poppovits, Nádor és Társa

kézmű és divatárú raktár a „piros roszához” Pancsován.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Gyomorbajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlfűrtő vagy hideg ételke élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyájkasodást

szereztek, ezennel egy jó háziaszer ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszu során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavart s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybor idejekorán használni. Oly jelesek, mint: felfújás, felbőfenes, gyomorgöres, felfuadás, emelygés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen hevesen jelentkeznek, nehányzori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kolikafájdalom, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépten és kapuérrendszerben (Hämorrhoid-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arcszín, vérhiány, erőtlenség

legtöbbször a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, siettetti a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönet-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható ávegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárjában, továbbá, Homolitz, Bresztovác, Belgrád, Zimony, Batajnica, Új-Páza, Ó-Páza, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Ujfalu, Rom-in-Petre, Károlyfalva, Alibánár, Dolova, Mramorák, Bavanište, Temes Kubin, Szendrő, Pozsarévác, Aleksandrovácz, Palánka, Parczány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Lacurák, Ruma, Ireg, India, Új-Karlova, Slankamen, Titel, Perlasz, Parkasid, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vasárhely, Dobrieva, Kevi-Szöllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vračovgá, Felértemplom, Palánka, Gradiste, o-Moldova, Új-Moldova, Petrovác, Seiljanovác, Kragujevac, Grn. Mila-novác, Reska, Loznicza, Janja, Bjelina, Erdavik, Cservecz, O-Futtak, Karlova, F-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Versecz stb. gyógyszerárjában, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárjában.

Azonkívül a pancsovai gyógyszerár szétküld 3 és több íveg növénybor eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kérjük határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen czikk.

Magas rendeltet alapján minden kereskedő árusíthatja és orvos-szak tekintélyek által ajánlatik a

JÓZSEF TÁP-TEA.

Köhögés, mellfájás, nehéz lélegzés (aszthma) elnyájkasodás ellen az

I-ső számú József táp-tea.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Nehéz emésztésnél, székszorulásnál, bágyadtságánál, tulhizásnál és mint vértisztító teát orvosi szaktekintélyek ajánlják rendszer használatra a

II-ik számú József táp-teát.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Viszonteladók nagyobb vételnél előnyben részesülnek.

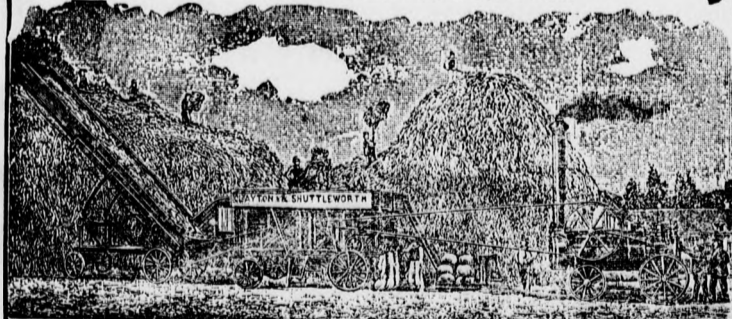
Fő- és szétküldési raktár: **Vogler József-nél,** Budapest VI. ker. Külső Váci-út 140. szám.

Képviseletet vidékre minden városban adok.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatik a:

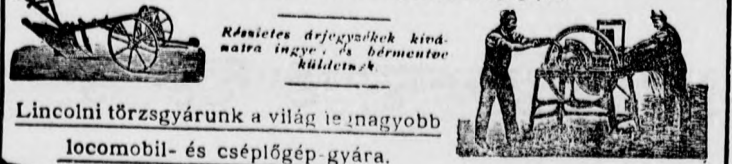
Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-eséplőgépek, löhere-eséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénaszívók, boronák, szálmakaszalozók, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénaszívók, boronák

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szeoskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Résletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek

Lincolni törzsgyárunk a világ le legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.